

УДК 631.529:635.657

НАРОДНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗНАЧЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ НУТУ

Тітова А.Є., пошукач

(Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва)

Останні роки в Україні спостерігається тенденція розширення посівних площ під нутом. За сприятливих погодних умов і на належному агрофоні врожайність нуту може становити 2,5-4,2 т/га, у посушливі роки, нут добре конкурує за продуктивністю з горохом [3]. Включення нуту в сівозміну покращує фізичні властивості ґрунту, сприяє руху поживних речовин до поверхневих шарів ґрунту. Суттєвими важелями збільшення виробництва продукції нуту є: виведення та впровадження у виробництво високопродуктивних вітчизняних сортів, реалізація сучасних технологій вирощування та переробки зерна, а також покращання насінництва. Дані питання у практиці вирощування нуту все ще потребують свого вирішення [2].

Водночас із жаро- і посухостійкістю нут має й високу морозостійкість. Сходи витримують заморозки до мінус 6–8 0С, що дає змогу проводити сівбу у більш ранні строки коли ґрунт на глибині загортання насіння прогріється до +5-6°С[4]. Нестачі білка є глобальною проблемою. В Україні складна економічна ситуація розвитку галузі тваринництва стала передумовою дефіциту у раціоні більшості населення повноцінних тваринних білків, поліненасичених жирних кислот, вітамінів, мінеральних елементів (кальцію, заліза та інших). У контексті вирішенні цієї проблеми зростає роль продукції рослинництва та біотехнології.

Загальний вміст білка у насінні нуту дорівнює 24-32%, жиру – 5-6%. Нут містить 17 амінокислот, у тому числі 9 незамінних: аргінін, треонін, валін, метіонін, лейцин, ізолейцин, фенілаланін, гістидин і лізин [1].

Список літератури:

1. Адамовська В.Г., Молодченкова О.О., Січкач В.І., Цісельська Л.Й., Сагайдак Т.В., Безкровна Л.Я., Левицький Ю.А. Біохімічні складові харчової цінності насіння нуту. // Збірник наукових праць СГІ – НЦНС. — Одеса – 2010. №15 (55) – С.115-123.
2. Безугла О.М., Рябчун В.К., Кобизева Л.Н. та ін. Про можливості використання нуту в рослинництві східного Лісостепу України // Селекція і насінництво.– 2001.– Вип. 85. – С. 49-59.
3. Бушулян О.В. Модель високопродуктивного сорту нуту для степової зони України /О.В. Бушулян //Збірник наукових праць СГІ. –2009. – Вип. 14(54). – С. 160-165.
4. Бушулян О.В. Рекомендації з вирощування нуту в південному степу України // Посібник українського хлібороба / Розділ 7 Насінництво бобових культур.– 2012. – С.304-307.